

THƯỜNG VỤ BIC BẤT KHẢ

Hôm nay, GILLETTENARRATIVE tròn một tháng tuổi.

Một ca sinh nở sau bốn năm thai nghén, nơi bản lĩnh, lòng bền bỉ và kỷ luật gặp ba thế hệ máu doanh nghiệp: năm mươi tám năm của Ông Camp, bốn mươi năm của cha tôi, mười tám năm của tôi.

Đó là một ca sinh thường. Không cơn co. Không chuyển dạ. Không đau.

Bà đỡ là luật bản quyền. Tôi đã chọn bà đỡ giỏi nhất. Chẳng có gì phải lo — bản quyền bao giờ cũng biết phải làm gì, và chẳng ai đại đến mức gây chiến với nó.

Hôm ấy, mạng đặt một bài đăng của GILLETTENARRATIVE vào giữa những truy vấn quan trọng. Nhan đề là một cuộc thu tóm, tuyên bố không chút ngượng ngùng.

Rồi xảy ra cái điều vẫn luôn xảy ra trong những cuộc trò chuyện kiểu này. Một người phụ nữ bảo rằng tôi đang chẳng giống mình chút nào — rằng lòng biết ơn với những kẻ chỉ đáp lại tôi bằng xa cách và thù địch thì không hợp với một người mang họ Frega.

Thế là một cuộc leo dốc khác bắt đầu.

Vương quốc của thép nặng. Công nghệ của những hệ thống. Một biểu trưng xưa cũ với hai lưỡi dao bắt chéo, như thể sinh ra cho đúng một câu: Tôi là một lưỡi dao.

Rồi đến vương quốc của da và nước, ngủ chung một mái nhà với vương quốc thứ nhất.

Một tấm séc. Hai thế kỷ kim loại.

Kiến trúc tự nó thành hình. Tôi chưa hề vẽ nó ra giấy. Nhựa ở dưới đáy. Thép và da ở trên đỉnh. Mẹ Gillette kẹt ở giữa, như một vật bị siết trong ê tô.

Tôi đến Wall Street. Không theo cách họ chờ đợi. Không com lê. Không cà vạt. Bảo vệ nhìn tôi bước vào, chân mang guốc gỗ, mình mặc quần soóc Bermuda.

Các ông chủ của Sàn giao dịch ra tận nơi đón tôi. Máy ảnh nháy liên hồi. Hai đài truyền hình đã lên sóng trực tiếp.

Không ai nói một lời. Tôi có mười tỷ đô la, mà có mười tỷ đô la trong túi thì bạn muốn ăn mặc thế nào cũng được.

Ngân hàng mở căn phòng. Không ai hỏi tôi đã sẵn sàng chưa — họ cứ thế bắt đầu đếm. Thăm định chẳng bao giờ hỏi thương vụ có làm được hay không. Nó hỏi ký vào đâu, kéo kẻ khác đến trước.

Một tấm séc. Hai thế kỷ kim loại.

Tôi không mua công ty. Tôi khép lại một vòng tròn Ông Camp đã bỏ ngỏ.

Vương quốc thứ nhất nằm nhựa và giấy.

Vương quốc thứ hai nằm thép nặng.

Vương quốc thứ ba nằm da và nước.

Tôi chỉ nắm một thứ: GILLETTENARRATIVE. Mà một cái tên thật thì nặng hơn ba nhà máy.

Mấy ông nhà băng mặc vét cứ dán mắt vào chân tôi, chứ không phải vào giấy tờ. Giấy tờ đã ký xong từ trước khi tôi bước vào.

Các thương hiệu không biến mất. Chúng đổi họ.

Thương hiệu thứ nhất vẫn nằm trên kệ siêu thị, trong những tiệm văn phòng phẩm còn bán bút cho những người chẳng muốn dính dáng gì đến Amazon.

Thương hiệu thứ hai mang hai lưỡi dao bắt chéo của mình vào thẳng bản tuyên ngôn của tôi, như thể chúng được rèn ra chỉ cho một dòng duy nhất: Tôi là một lưỡi dao.

Thương hiệu thứ ba lấy da và nước rồi đặt lên trên một thứ khác — không phải hiệu năng. Mà là chăm sóc bản thân.

Những cái tên cũ vẫn nằm trên vỏ hộp. Cái tên thật đã dời đi chỗ khác.

Người ta thôi mua Gillette. Họ mua GILLETTENARRATIVE — không phải vì nó rẻ hơn. Tôi đặt giá theo chất lượng, không theo lợi nhuận. Họ mua vì sau mỗi lưỡi dao có một câu chuyện thật, mà chẳng hãng quảng cáo nào ở Manhattan biết viết ra một câu chuyện nghe không giả.

Rồi các nhà phân tích hỏi những câu quen thuộc: các CEO mới là ai, trụ sở đặt ở đâu, mọi thứ sẽ tổ chức ra sao?

Câu trả lời của tôi đơn giản. Cho tôi ba ngày ở Boston, tôi sẽ tuyển người của Gillette. Không phải tất cả. Chỉ những người thật. Những người như tôi.

Gillette từ mẹ lên chức bà, và như mọi bậc cao niên, bà đã biết sẵn con đường phía trước. Hội đồng quản trị bị cạo sạch trong chưa đầy hai mươi bốn giờ, vì bất tài. Ba câu hỏi vang khắp mọi căn phòng:

Các người nghĩ gì, trong lúc ông ta xé xác các người trên mạng?

Các người định lấy gì mà thắng một kẻ không cần tiền của các người — chỉ cần một đô la?

Vì sao các người chưa một lần nói chuyện với ông ta?

Tối hôm ấy, một sứ giả tìm đến, mang theo một cái tên in trên một chiếc hộp rỗng — một nhà kho chẳng còn làm ra thứ gì mà tôi không thể tự làm tốt hơn, rẻ hơn, và có hồn hơn. Ông ta nhìn tôi rồi nói:

Người ta không mua dao cạo. Người ta mua con người bán nó.

Nghĩ mà xem — tôi bước vào với đôi guốc gỗ. Và mua hết.

Ferdinando